

Austrálie (+ Nový Zéland) – co nutně znát ke zkoušce

1. přibližně souřadnice krajních bodů, jejich názvy, ale ostrovy zasahující od mysů do moře ne
2. Plocha
3. otázka ostrova Nová Guinea- příslušnost k Austrálii?
4. Poloostrovy: York, Arnhemská země, mys North West, Busselton, Eyre, Yorke – co na nich pozoruhodného
5. Zálivy: Carpertanský + jeho délka, Joseph Bonaparte, 80mílové pobřeží, Shark Bay, Velký australský, Spencer + jeho délka, St. Vincenc, Port Philip.
6. Co jsou estuárovitá ústí na východně, význam, délka až km
7. hlavní ostrovy – Tasmánie, Melville, kam až patří ostrovy Austrálii v Torresově průlivu + který je nejsevernější, Groote Eylandt (mangan), Norfolk, Lord Howe, Macquarie, Heard Isl., Kangaroo Isl., Flinders Isl. v Bassově průlivu, Fraser Isl. na východě + jejich pozoruhodnosti. Ostatní ostrovy není třeba.
8. Velká útesová bariéra – rozměry, jak vznikla, problémy
9. Vertikální členitost – nejnižší místo, nejvyšší na kontinentě, nejvyšší ostrov ve vlastnictví Austrálie, N.Guinea – na tekton. desce
10. Kde dochází na australské tekt. desce k subdukci? + sopečná činnost?
11. Stáří australského kontinentu – začátky, doba dotvoření do dnešní podoby
12. Tasmanidy – co to je, kdy připojeno, jak se liší od zbytku Austrálie
13. Velká artézská pánev – ze které doby horninový kolektor, ze které doby nadložní izolant
14. Kdy se oddělila Austrálie od Antarktidy, co se dělo poté, kdy došlo ke kolizi austral. desky s asijskými + důsledky
15. Kdy naposledy zaplavena australská pevnina, které horniny se usadily a kde, důsledky pro dnešní krajinu
16. Sopečná činnost na australském kontinentu v nejmladších třetihorách a čtvrtohorách (tj. posledních 5 mil. let), kde a charakter pozůstatků.
17. Nerostné suroviny Austrálie – a kde. Důležité: zlato, diamanty, železná ruda, uran, ropa+plyn, uhlí
18. Hlavní kratony, jejich horniny a typický reliéf
19. Hlavní stavební jednotky reliéfu (oblasti) Austrálie.
20. Dílčí jednotky: Plošina Kimberley, charakter jejího pobřeží, Hamersley Range, Darling Range, MacDonnel Ranges, jeho zajímavosti, Ayers Rock=Uluru, Musgrave Ranges. Přibližné nejvyšší nadmořské výšky. Sníženina Amadeus.
21. Jihoaustralská hornatina – Flinders Ra., Lofty Ra. + zajímavosti vč. klimatu
22. Poušť – Velká písečná, Velká Viktorina, Simpson, Strzelecki.
23. Nullarborská plošina – geologie, geomorfologie, hydrologie, vegetace
24. Gulf Country – kde, zvláštnosti, chod srážek, nadmoř. výška rozvodí k povodí jezera Eyre. Krokodýli – jací?
25. Velká artézská pánev – horniny, zdroje vody, srážky na okrajích a uvnitř, řeky – přítoky jezera Eyre – znát Finke River (odkud teče?), Diamantina (šířka nivy?) + Warburton, Cooper Creek. Zvláštnosti toku, režim řek. Jezero Eyre – plocha, hloubka, frekvence plnění jezera Eyre. Charakter a využitelnost artézských vod. V jaké jsou hloubce? Ohrožení vod. Kde je infiltrační oblast, jak daleko od jezera Eyre?
26. Pánev Murray – poloha, vodní toky, využití, problémy s vodou.
27. Great Dividing Range – kolísání jeho šířky, délka. Celkový převažující charakter. Je toho zde významného hodně, 9 odlišných úseků, takže nutno znát jen dále uvedené části. Ovšem i s nejvyššími horami: a) okolí města Cairns (wet tropic) – tj. 2. úsek, zde i zvláštnosti klimatu,

3. úsek – jižně od Townville – charakter pohoří, kolísání řek, NP – zdroj vody pro Vel.art. pánev. Klima. 5. úsek – jižně Newcastle po Canberru, Blue Mts. Rekrece, subtropické lesy, sníh, Wollemi NP s pine, 6. a 7. úsek – Australské Alpy, specifika vč. vegetace, Snowy River – problém, výška a charakter horní hranice lesa, ledovcová činnost. Srážky, doba tání sněhu. Hydro-Electric Scheme – dopad na průtoky řek. 9. úsek – Tasmánie – podrobně, vč. charakteru klimatu, ledovcová jezera, vegetace.
28. Co jsou Gaps v reliéfu Austrálie (s výjimkou východní), jejich význam pro turistiku, obyvatele, živočichy.
29. Co jsou to v australském pojetí „waterholes“, domorodě billabongy, jak většinou vznikají (a zanikají), význam pro obyvatele, živočichy. Kde všude se nacházejí.
30. Geomorfologické atraktivity Austrálie – kromě již zmíněných: meteoritový kráter Gosse Bluff, Jenolan Caves, Naracoorte Caves, Undara Volcanic NP, Blue Lake, atraktivní pobřeží – 12 apoštolů,
31. Klimatem podmíněné viničné oblasti Austrálie – kde? Barossa Valey.
32. Problémy možnosti koupání v moři při severní polovině Austrálie – dopad na rekreační průmysl
33. Klima: Vznik letních srážek na severu Austrálie v důsledku zimního monzunu z Asie. El Niño, La Niña.
34. Obvyklé trasy tropických bouří v Austrálii.
35. Srážkové oblasti s úhrnem větším než 600 mm v Austrálii v zimě a v létě.
36. Co jsou to Hot Waves v klimatu Austrálie, kde se vyskytují především, jak dlouho trvají, problémy co působí.
37. NOVÝ ZÉLAND: stručně oba ostrovy – nejvyšší hory, sopky, zemětřesení, Velký alpský zlom a co se na něm děje. Srážkové úhrny na Novém Zélandě – na Severním ostrově a zvláště na Jižním ostrově. Která strana je návětrná? Ledovce na Jižním ostrově – do jaké nadmořské výšky sestupují a proč.